

(BB)

(1)

Dénba
Kan
Clungew

BENBA KAN DUNGEW

faamuya jiidi jè kulu

1979

KUN TLENNÄ

• faamuya man kan ka kuma-
niya fa so jama ma abada .

• kan o kan fura danma, faa-
muya dò de y'a bange ; wa a faa-
muya kelen in të sira sòrò kan si
wèrè la n'a yèrè ta të .

• faransi kan nyè ci si të ka-
lanbaliya kèlèli la , w'a ni Mali
ka hòrònya jiidili të bèn .

ka da o daliluya gèlèn ninnu
kan, Bènba Kan Dungew ya-
niya ye:

— ka fa so kanw jiidi, k'u
kè jama nyè yèlèli maramafèn
ye faamuya sira tègè la.

— k'a sèbè cè siri makèya
ni baanaya ni fa so kòn faamu-
ya sira bée lajèlen kan ma.

KE WALE

Jè kulu ka kè walew ye nin ye:

- ★ ka kan ko nyè nyini, nink'a waleya.
- ★ ka kalan kè an ka kanw na.
- ★ ka baara kè sèbèn ko da kun bée la.
- ★ ka lakalitaw bō "JAMA" ni "KIBARU"
la, ani lako sèbèn wèrè minnu mana
kè bō fèn ye fa so kanw na.
- ★ ka faamuya lako sèbèn dō dla.
- ★ ka jè ka fō ni faamuya barow labèn.
- ★ ka tòn denw kalan sèbèn kola, ba-
row ni gafe fèsèfèsèliw sen fè.
- ★ ka sèbèn mara yòròw labèn.
- ★ ka sèbèn jènsènni da dō sigi sen kan.

TON SARIYA

donni .

Fa so kanubaanci jan o jan, n'i
bè an ka kanw jiidili makaran, i
bè se ka don Bènba Kan Dungew
ka tòn na, n'a ganiya n'a sariya
bènna i ma; nka i b'i tögöla
sèbèn dō baara bamanan kan
na, k'o da jira tòn na fòlò .

jè nyè kun .

Nyè kun min bè sigi san o san
o ka baara flè :

— kètaw tlali tòn denw cè, ninka
i nyèma da yaasa a na bò a si-
ra fè .

— sèbèn kèlenw sègèsègèli .

— tòn ka sòrò lakanani .

— tòn den kuraw donni latigèli .

— tòn ni foroba baara daw cè si-
ra taama ("DNAFLA", "ISH"), ani
jè kulu fèn o fèn nyè sinnen bè
faamuya ko ma .

— tòn sariya matarafali .

Nyè kun ye maa wòrò ye; u si-
gilen bè bolo saba kun na :

● 2 bè kè walew labènni n'u sè-
gèsègèli kun na .

● 2 bè sèbèn jènsènni ni kulu

wèrèw sira taama kun na.

● 2 bè sòrò ni nafolo nyèna bòli kun na.

U bè nyè ma kelen sugandi u la; u bè se k'o falen tuma o tuma n'a b'a kun bò, ka maad dōw falen wali ka dōw jō yōrō yèlèma, ka da $2/3$ sariya kan.

tèmènsenna sariya.

Tòn bolo fara saba in nyè maaya bè to a sintinbaaw bolo fō ka taa a daga jamana sariya fè.

- 7 - baara hukumu

a) - Ko nyè bèe bè kē bamanan kan na.

b) - Bolo fara bè se ka sigi fa so kan kelen - kelenna bèe la.

c) - A wajibiyalen bè tòn den bèe k'i nin yōrō baara kē a tuma na.

d) - Jēma baaraw tēmēnen kō, tòn den bèe kē kan k'i dungō sèbèn kē tòn kun tlenna kōnò, ka nyè sin lako sèbèn w ni jè ka fōw ni barow ma.

e) - Sèbèn nyè n'd nyèbaliya, nyè kun ka kan k'o latigè sani a bòli cè.

tògò : Bēnba Kan Dungew.

e) - Tòn wàsi bè wale fèn o fèn na, a nin yòrò b'ò nafa la. Nyē kun ni walebaaw b'ò dan tigè, w'a d'ògòyalen ye 20 ye kēmè na (20%).

f) - Bolo fara bè se ka sigi fa so kan kelen-kelenna bèe la.

★ sòrò n'a don da

Sòrò ye tòn wari, gafew feere s'òngò, nafa sòrò wale jan o jan, d'ēmè (minèn ni wari).

Tòn den kelen-kelen bēe ka kalo sa wari hē bēni a sara 2% ma. Minnu tē kalo sara talaw ye, nyē

kun bēolu ka tòn wari dan tigè.

Sòrò don daw flè :

- minèn san (sèbèn fura, daba, masin)
- j'ènsènni musaka (sèbènni, labugunni, labènni...)
- sèbèn mara musaka.
- kalan musaka (walanw, gwala, kayew)
- sira taama musaka.

Da ma se minnuma, nyē kun n'ò maflè a tuma na.

★ nyangini

Tòn bē baara kē ladamu ni yèrè ladamu ba de kan. Nyangini da kunw flè : kangari, d'ènni, g'ènni.

N'i g'ènni wali n'i b'òra tòn na,

i ka tòn wari n' i ka boloma fara
si tē segin i ma, fō i ka juru
min bē tōn na. A wajibiyalen bē
o tigila maa ka jē bolo fēn bēe
lasegin.

tòn cili .

Tòn tē se kaci n' a $3/4$ majèn n' a
ye. A cyēn tabaa bē kē faamuya
jē wērē ye min tē mara ka bolo
kan, n' a kun tlerina ni **Bènba**
Kan Dungew ta ye kelen ye.

